

Roger Raveel - De linkerarm

17 maart – 5 mei, 2018

Een ogenschijnlijk bevallige tekening van een speelgoedbeertje siert in 2018 een tijdlang de vitrine van Hopstreet Gallery. Roger Raveel maakte ze in 1952, één jaar na een schilderijtje met hetzelfde onderwerp. Zoals andere werken uit het begin van de jaren 1950 toont de tekening de uitzonderlijke moed van een jonge plattelandskunstenaar om resoluut komaf te maken met de verstikkende erfenis van het Vlaamse postexpressionisme. Rudi Fuchs merkte in de Groene Amsterdammer terecht op dat de losgekomen linkerarm van het beertje door Raveel treffend uitgebeeld wordt door het aanbrengen van gearceerde lijntjes in plaats van een donkere klodder verf of inkt. Alles aan de tekening is loepzuiver en ontdaan van overbodige visuele franjes. Volgens Fuchs is dat een artistieke erfenis van de abstracte kunst, ingezet door Cézanne en tot volle ontplooiing gekomen bij Mondriaan en Malevitch. Raveel heeft nooit iets anders gedaan dan beeldende kunst gemaakt die gebaseerd is op een haarscherpe analyse van de realiteit. Tegelijk slaagt hij erin om de nieuwe verworvenheden van zijn illustere voorgangers uit de abstracte kunst een plaats te geven in de naoorlogse figuratieve schilderkunst.

Beertje is een jeugdwerk van Raveel uit 1952 maar evenzeer een hedendaags kunstwerk voor de 21ste eeuw.

Roger Raveel wordt als één van de belangrijkste Belgische kunstenaars na WO II beschouwd. Zijn werk is niet in de bekende kunsthistorische hokjes te catalogiseren. Het is eigentijds en tijdloos. Het schuwt elke eenzijdige benadering. De voedingsbodem van Raveels kunst is zijn onmiddellijke omgeving, wat niet betekent dat Raveel lokaal gebonden zou zijn. De dingen om hem heen krijgen in zijn schilderijen, tekeningen, objecten en installaties een universele betekenis: de man, de vrouw, de planten, de fietskar, de reclame, de technologie worden in tijd en ruimte gezien.

Ongemeen boeiend is zijn gevarieerde plastische taal. Vaak tegengestelde schrifturen of schilderwijzen geven aan zijn werk een spanning die de beschouwer opnieuw de werkelijkheid doet ontdekken.

Roger Raveel werd op 15 juli 1921 geboren in Machelen-aan-de-Leie, een dorp nabij Gent waar hij woonde en werkte tot zijn laatste dagen. Hij overleed op 30 januari 2013. Hij studeerde aan de Stedelijke Academie van Deinze en aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten van Gent. Zijn leraren waren o.a. Hubert Malfait, Jos Verdegheem. Via zijn vriend Hugo Claus leerde hij in het begin van de jaren 50 schilders van de Cobragroep zoals Karel Appel en Corneille kennen. Hij wil echter heel andere wegen op met zijn schilderkunst. In 1962 verbleef hij drie maanden in Albisola Mare (Italië) waar hij werkte en tentoonstelde met kunstenaars als Lucio Fontana en Asger Jorn. In de tweede helft van de jaren 50 evolueerde hij naar een soort van abstracte schilderkunst die haar wortels heeft in het beleven van het organische, het vegetatieve, het animale. Maar omstreeks 1962 schilderde hij een drieluik 'Neerhof' met in het midden een kooi met levende duif. Hij wou een directe dialoog tot stand brengen tussen kunst en werkelijkheid. In 1966-67 transformeerde hij de keldergangen van het kasteel te Beervelde (bij Gent) tot een picturaal environment. Hierbij kreeg hij de medewerking van Etienne Elias, Raoul De Keyser en Reinier Lucassen. Na de schilderijen te Beervelde ontstonden er een aantal beschilderde objecten zoals de 'Illusiegroep' en 'Tuintje met karretje om de hemel te vervoeren'. Zijn alert milieubewustzijn bracht de kunstenaar ertoe zijn engagement te visualiseren door middel van manifestaties als 'De Zwanen van Brugge' en 'Raveel op de Leie' (1971). Bijna 20 jaar later, in 1990, zal Roger Raveel het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog herdenken door met een op wielen gemonteerde beschilderde kleerkast doorheen het stadscentrum van Brussel te rijden. Voor zijn artistieke bedrijvigheid en zijn plastische bijdrage aan de kunstgeschiedenis ontving hij eervolle vermeldingen de de Prijs voor de Jonge Belgische Schilderkunst (1958 en

1960) en onderscheiding in de Europaprijs (1962), de Internationale Joost vanden Vondelprijs (1983), de Gouden Erepennig van de Vlaamse Raad (1992), de adellijke titel van Ridder (1995) en de Van Ackerprijs (1996).

Piet Coessens is conservator van het Roger Raveelmuseum in Machelen-aan-de-Leie. Van 1992 tot 2002 was hij directeur van de Vereniging voor Tentoonstellingen en organiseerde er o.m. overzichtstentoonstellingen van Andy Warhol, Marcel Broodthaers, Robert Smithson, William Kentridge, Lygia Clark .... Hij werkte ook als artistiek adviseur voor de Vlaams bouwmeester van 2004 tot 2007 en begeleidde tal van kunstprojecten in de publieke ruimte. De kunst van Roger Raveel, bij wie hij als tienjarige in de leer ging, is voor hem steeds een inspiratiebron geweest.